

Käyttöturvallisuustiedote**1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**

Aineen nimi	: Shell Rimula X 10W-30
Käyttötarkoitukset	: Moottoriöljy.
Tuotekoodi	: 001A9798
Valmistaja/toimittaja	: oy Shell ab (0113882-9) Neilikkatie 17 FI-01300 Vantaa
Puhelin	: 0204 43 2073
Faksi	: 0204 43 2084
Sähköposti	: Kysymykset tämän KTT:n sisällöstä voi lähettää osoitteeseen: lubricantSDS@shell.com
Hätäpuhelinnumero	: Myrkytystietokeskus. 09-4711 tai 09-471 977 (24h) Stenbäckinkatu 11, 00290 Helsinki.
Muut tiedot	: KT-koodi: 35 Voiteluaineet ja lisäaineet TOL-koodi: I602 Muu maaliikenne.

2. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Luokitus	: Ei luokiteltu vaaralliseksi EY-kriteerien mukaan.
Terveydelliset haitat	: Ei oleteta olevan terveydelle haitallinen normaalikäyttöolosuhteissa. Pitkittänyt tai toistuva ihokosketus ilman asianmukaista puhdistusta voitukia ihoaukoset ja aiheuttaa muun muassa öljyaknea ja karvatupentulehdusta. Käytetty öljy voi sisältää haitallisia epäpuhtauksia.
Merkit ja oireet	: Öljyaknen tai karvatupen tulehduksen merkkejä ja oireita voivat olla altistuneelle ihoalueelle muodostuneet mustat märkärakkulat ja näpyt. Nieleminen voi aiheuttaa pahoinvointia, oksentamista ja/tai ripulia.
Turvallisuusvaarat	: Ei luokiteltu syttyviksi, mutta palavat.
Ympäristövaarat	: Ei luokiteltu vaaralliseksi ympäristölle.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Valmisteen kuvaus : Pitkälle jalostettuja mineraaliöljyjä ja lisäaineita.

Vaaralliset aineosat

Kemikaalin nimi	CAS	EINECS	Symboli(t)	R-lauseke/-lausekkeet	Konsentraatio
Sinkkiakyyliiditiiofa sfaatti	68649-42-3	272-028-3	Xi, N	R38; R41; R51/53	1.00 - 2.40 %

Käyttöturvallisuustiedote

- Lisätietoja** : Pitkälle jalostettu mineraaliöljy sisältää < 3 % (p/p) DMSO-uutetta, IP346:n mukaan. Katso luvusta 16 EY:n R-lausekkeiden sanamuoto.
Altistusraja-arvoja on määritetty seuraaville komponenteille: pitkälle jalostettu mineraaliöljy.

---

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

- Yleisiä tietoja** : Ei oleteta olevan terveydelle haitallinen normaalikäyttöolosuhteissa.
- Hengitettynä** : Normaaleissa käyttöolosuhteissa ei tarvita hoitoa. Jos oireet jatkuvat, on hakeuduttava lääkärin hoitoon.
- Ihokosketus** : Riisu saastuneet vaatteet. Huuhtelee altistunut alue vedellä ja pese sen jälkeen saippualla (jos on). Jos esiintyy pysyvää ärsytystä, hanki lääkärinhoitoa.
- Silmäkosketus** : Silmä huuhdeltava runsaalla vedellä. Jos esiintyy pysyvää ärsytystä, hanki lääkärinhoitoa.
- Nieleminen** : Yleensä hoitoa ei tarvita, ellei suuria määriä niellä. Kysy kuitenkin neuvoa lääkäriltä.
- Tietoja lääkärille** : Hoito ohjeiden mukaan.
Mikäli potilaalla ei ole pahoinvointia anna mahdollisimman pian 1-2 dl kermaa tai kermajäätelöä ja sen jälkeen 50 - 100 g lääkehiiltä veteen lietetynä.

---

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

Ohjaa pelastushenkilökuntaan kuulumattomat pois paloalueelta.

- Erityiset vaarat** : Vaarallisiin palamistuotteisiin saattaa kuulua: Monimutkainen seos ilmassa kulkeutuvia kiinteitä aineita, nesteitä ja kaasuja (savua). Hiilimonoksidi. Tunnistamattomat orgaaniset ja epäorgaaniset yhdisteet.
- Sammutusaineet** : Vaahto, vesisumu. Kuivaa kemikaalijauhetta, hiilidioksidia, hiekkaa tai multaa voi käyttää vain pienten palojen sammutukseen.
- Sopimattomat sammutusaineet** : Ei saa sammuttaa voimakkaalla vesisuihkulla.
- Suojaimet palomiehille** : Sopiva suojarustus, mukaan luettuna hengityslaite, on oltava päällä suljetussa tilassa olevaa paloa lähestyttäessä.

---

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

Vältä kosketusta roiskuneeseen tai vapautuneeseen tuotteeseen. Katso ohjeita henkilösuojaimien valintaan tämän käyttöturvallisuustiedotteen kohdasta 8. Katso tietoja hävittämisestä kohdasta 13. Noudata kaikkia paikallisia ja kansainvälisiä määräyksiä.

- Suojatoimenpiteet** : Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Käytettävä sopivaa astiaa estämään ympäristön likaantumista. Estetään tuotteen leviäminen viemäriin, maaperään, pinta- ja pohjavesiin vallittamalla hiekalla, maa-aineksella tai muulla sopivalla imeytysaineella.
- Puhdistusohjeet** : Lökkynyt neste on liukasta. Siivottava välittömästi onnettomuuksien välttämiseksi.

Käyttöturvallisuustiedote

Estetään tuotteen leviäminen vallittamalla hiekalla, maaineksella tai muulla sopivalla imeytysaineella. Kerää neste sellaisenaan tai imeyttämällä. Imeytä jäämät imeytysaineeseen, esimerkiksi saveen, hiekkaan tai muuhun sopivaan aineeseen ja hävitä asianmukaisesti.

Lisäohjeet : Paikallisille viranomaisille on ilmoitettava, jos huomattavia vuotoja ei saada rajatuiksi.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- Yleiset varotoimenpiteet** : Käytettävä paikallista poistotuuletusta, jos on olemassa höyryjen, huurujen tai aerosolien hengitysvaara. Tulipalojen ehkäisemiseksi kaikki puhdistuksessa käytetyt liinat tai saastuneet puhdistusaineet on hävitettävä asianmukaisesti. Käytä tämän tiedotteen tietoja paikallisten olosuhteiden riskien arviointiin, minkä avulla voidaan määrittää asianmukaiset suojausmenetelmät tämän aineen turvalliseen käyttöön, säilytykseen ja hävittämiseen.
- Käsittely** : Vältettävä pitkäaikaista tai toistuvaa kosketusta ihoon. Vältä höyryjen ja/tai huurujen hengittämistä. Kun tuotetta käsitellään tunnyreissä, on käytettävä turvajalkineita ja asianmukaisia työvälineitä.
- Varastointi** : Säilytettävä tiiviisti suljettuna viileässä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Käytettävä asianmukaisesti merkittyjä ja suljettavia säiliöitä. Säilytyslämpötila: 0 - 50°C / 32 - 122°F
- Suositetut Materiaalit** : Säiliöissä ja säiliöiden sisäpäälysteissä käytettävä saostamatonta terästä tai HD-polyetyyleeniä.
- Sopimattomat Materiaalit** : PVC:tä
- Lisätietoja** : Polyteenisäiliöitä ei saa altistaa korkeille lämpötiloille vääristymisvaaran vuoksi.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**Työperäisen altistuksen raja-arvot (HTP)**

Aine	Lähde	Tyyppi	ppm	mg/m3	Huomautukset
Öljysumu	ELV (FI)	HTP 8H [Sumu.]		5 mg/m3	HTP-arvot 2007

- Altistumisen ehkäiseminen** : Tarvittava suojaustaso ja -menetelmät vaihtelevat mahdollisten altistusolojen mukaan. Valitse suojausmenetelmät paikallisten olosuhteiden riskiarvioinnin perusteella. Asianmukaisia toimenpiteitä ovat muun muassa: Riittävä ilmanvaihto ilmassa olevien, altistusraja-arvot alittavien, höyryjen hallintaan. Kun ainetta lämmitetään, suihkutetaan tai siitä syntyy sumua, ilman mukana kulkeutuvien konsentraatioiden syntyminen on todennäköisempää.
- Henkilösuojaimet** : Henkilösuojaimien tulee täyttää suositeltujen kansallisten standardien vaatimukset. Tarkista asia henkilösuojaimien toimittajilta.
- Hengityksen Suojaus** : Hengityssuojainta ei yleensä tarvita normaaleissa käyttöolosuhteissa. Hyviä työhygieniaohteita noudattaen, materiaalin sisäänhengittäminen pitäisi ehkäistä jo ennakolta.

Käyttöturvallisuustiedote

- Jos ilmanvaihtojärjestelmät eivät pidä hengitysilman pitoisuuksia tarpeeksi alhaisina, valitse tarkoitukseen sopiva hengityssuojain joka täyttää lain vaatimukset. Tarkista hengityssuojainten valmistajalta. Kun ilmaa suodattavat suojaimet ovat tilanteeseen sopivia, valitse sovelias naamari /suodatin yhdistelmä. Valitse hiukkasille/orgaanisille kaasuille ja höyryille (kp. >65 °C) sopiva yhdistelmäsuodatin (149°F) vastaa standardia EN141
- Käsiensuojaus** : Jos tuotetta käsiteltäessä ihokosketus on mahdollinen, seuraavista hyväksytyistä materiaaleista (ts. hyväksytyt standardeilla EN372, US: F739) valmistetut suojakäsineet voivat antaa sopivan kemiallisen suojan: PVC-, neopreeni- tai nitrilikumikäsineet. Hansikkaan soveltuvuus ja kestävyys riippuvat sen käytöstä, esimerkiksi kosketuksen toistuvuudesta ja kestosta, hansikasmateriaalin kemikaalikestävyyydestä, hansikkaan paksuudesta ja sormituntumasta. Pyydä aina neuvoja hansikastoimittajilta. Saastuneet hansikkaat tulee vaihtaa. Henkilökohtainen hygienia on hyvän käsienhoidon perusta. Käsineitä saakäyttää vain puhtaissa käsissä. Käsineiden käytön jälkeen kädet onpestävä ja kuivattava huolellisesti. Hajusteettoman käsivoiteen käyttö on suositeltavaa.
- Silmiensuojaus** : Käytä suojalaseja tai kokokasvosuojusta, jos roiskeiden esiintyminen on todennäköistä. Hyväksytyt EU-standardin EN166 mukaisesti.
- Suojavaatetus** : Tavallisten työvaatteiden lisäksi ihoa ei yleensä tarvitse suojata muilla tavoin.
- Valvonta Menetelmät** : Aineiden esiintymien tarkkailu työntekijöiden hengitysilmassa tai työpaikalla yleensä voi olla tarpeen HTP-arvojen täyttämiseksi ja altistumisen hallitsemiseksi. Joillakin aineilla myös biologinen monitorointi voi tulla kysymykseen.
- Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen** : Vältettävä päästämistä ympäristöön. Paikallisen ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi on tehtävä ympäristöarviointi.

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

- Olomuoto : Meripihka. Nestemäinen huoneenlämmössä.
- Tuoksu : Lievä hiilivety.
- pH : Ei sovellettavissa.
- Kiehumispiste : > 280 °C / 536 °F Arvioitu arvo.
- Jähmepiste : Tyypillinen. -39 °C / -38 °F
- Leimahduspiste : Tyypillinen. 205 °C / 401 °F (PMCC / ASTM D93)
- Räjähdyksen-/Syttyvyysalue ilmassa : Tyypillinen. 1 - 10 %(V) (perustuu mineraaliöljyyn)
- Itsesyttymislämpötila : > 320 °C / 608 °F
- Höyrynpaine : < 0.5 Pa @ 20 °C / 68 °F (Arvioitu arvo.)
- Ominaispainovoly : Tyypillinen. 0.881 @ 15 °C / 59 °F
- Tiheys : Tyypillinen. 881 kg/m³ @ 15 °C / 59 °F
- Vesiliukoisuus : Olematon.
- n-oktanoli/vesi-jakaantumiskerroin (log Pow) : > 6 (perustuu samanlaisia tuotteita koskeviin tietoihin).
- Kinemaattinen viskositeetti : Tyypillinen. 75.1 mm²/s @ 40 °C / 104 °F

Käyttöturvallisuustiedote

Höyryn tiheys (ilma = 1) : > 1 (Arvioitu arvo.)
Haihtumisnopeus : Tietoja ei saatavissa
(nBuAc=1)

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Stabiilisuus : Vakaa.
Vältettävät Olosuhteet : Ääriämpötilat ja suora auringonvalo.
Vältettävät materiaalit : Voimakkaasti hapettavat aineet.
Vaaralliset hajoamistuotteet : Vaarallisia hajoamistuotteita ei arvioida muodostuvan normaalin varastoinnin yhteydessä.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Arviointiperusta : Ilmoitettu tieto perustuu komponentteja koskeviin tietoihin ja samanlaisten tuotteiden myrkyllisyystietoihin.
Akuutti myrkyllisyys suun kautta : Myrkyllisyys on vähäistä: LD50 >2000 mg/kg , Rotta
Akuutti myrkyllisyys ihon kautta : Myrkyllisyys on vähäistä: LD50 >2000 mg/kg , Kani
Akuutti myrkyllisyys hengitettynä : Ei pidetä hengityksen kautta vaarallisena normaaleissa käyttöolosuhteissa.
Ihon ärsytys : Oletetaan olevan lievästi ärsyttävä. Pitkittynyt tai toistuva ihokosketus ilman asianmukaista puhdistusta voitukkaa iho huokoset ja aiheuttaa muun muassa öljyaknea ja karvatupentulehdusta.
Silmien ärsytys : Oletetaan olevan lievästi ärsyttävä.
Hengityselinten ärsytys : Höyryjen tai sumujen hengittäminen saattaa ärsyttää.
Herkistyminen : Ei arvioida olevan ihoa herkistävä aine.
Toistuvan Annoksen Myrkyllisyys : Ei oleteta vaaralliseksi.
Mutageenisuus : Ei arvioitu mutageenisesti vaaralliseksi.
Syövän aiheuttaminen : Tuote sisältää mineraaliöljyjä, joiden tyypiset öljyt ovat osoittautuneet syöpävaarattomiksi eläinten ihomaalaustutkimuksissa. International Agency for Research on Cancer (IARC) ei ole luokitellut pitkälle jalostettuja mineraaliöljyjä syöpävaarallisiksi. Muilla aineosilla ei tiedetä olevan yhteyttä karsinogeenisiin vaikutuksiin.
Lisääntymiseen ja kehitykseen vaikuttava myrkyllisyys : Ei oleteta vaaralliseksi.
Lisätietoja : Käytetty rasva voi sisältää käytön aikana kerääntyneitä haitallisia epäpuhtauksia. Näiden haitallisten epäpuhtauksien pitoisuudet riippuvat käytöstä, ja ne saattavat vaarantaa terveyden ja ympäristön hävitettäessä. KAIKKEA käytettyä öljyä on käsiteltävä varovaisesti ja ihokosketusta on vältettävä mahdollisuuksien mukaan. Jatkuva kosketus käytettyihin moottoriöljyihin on aiheuttanut ihosyöpää eläinkokeissa.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Tämän tuotteen ekotoksisuudesta ei ole tarkkoja tietoja. Annetut tiedot perustuvat aineosia koskeviin tietoihin ja vastaavien tuotteiden ekotoksisuuteen.

Käyttöturvallisuustiedote

- Äkillinen Myrkyllisyys** : Huonosti liukeneva seos. Saattaa aiheuttaa vesieläiden likaantumista. Käytännöllisesti katsoen myrkyllisyys vähäistä, (arvio): LL/EL/IL50 > 100 mg/l (vesieliöille) (LL/EL50 on nimellismäärä tuotetta, joka tarvitaan vesipitoisen koeuutteen valmistukseen). Mineraaliöljyn ei oleteta aiheuttavan pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesieliöille alle 1 mg/l:n pitoisuuksina.
- Kulkeutuminen ympäristössä** : Neste useimmissa ympäristöolosuhteissa. Kelluu vedessä. Jos tuotetta joutuu maaperään, se imeytyy maapartikkeleihin eikä kulkeudu.
- Biologinen / Kemiallinen hajoavuus** : Ei helposti biohajoava (arvio). Pääainesosien oletetaan olevan biohajoavia, mutta tuote sisältää ainesosia, jotka saattavat jäädä ympäristöön.
- Kertyminen** : Sisältää komponentteja, jotka ovat mahdollisesti biokerääntyviä.
- Muut haitalliset vaikutukset** : Tuote koostuu haihtumattomista aineosista, joiden ei oleteta vapautuvan ilmaan merkittävänä määrinä. Aineella ei oleteta olevan otsonikatovaikutusta, valokemiallista otsoninmuodostuskykyä tai ilmastoa lämmittävää vaikutusta.

---

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- Aineen hävittäminen** : Kerää talteen tai kierrätä, mikäli mahdollista. Jätteen tuottajan vastuulla on määrittää tuotetun aineen myrkyllisyys ja fysikaaliset ominaisuudet: näiden avulla tulee määrittää, mihin jäteluokkaan aine kuuluu ja miten se tulee hävittää soveltuvien säännösten mukaisesti. Älä hävitä jätettä ympäristöön, viemäriin tai vesistöön.
- Säiliön Poisto** : Hävitä olemassa olevien säädösten mukaisesti, mieluiten käyttämällä hyväksytyä jätteiden kerääjää tai jäteurakoitsijaa. Jätteiden kerääjän tai jäteurakoitsijan pätevyys tulee ennalta varmistaa.
- Paikallinen Lainsäädäntö** : Hävittämisen on tapahduttava soveltuvien alueellisten, kansallisten ja paikallisten lakien ja säännösten mukaisesti. EU:n jättekoodi (EWC): 13 02 05 mineraalipohjaiset klooraamattomat moottori-, vaihteisto- ja voiteluöljyt. Jätteen luokittelu on aina loppukäyttäjän vastuulla.

---

14. KULJETUSTIEDOT**ADR**

Tuote ei ole luokiteltu haitalliseksi ADR määräysten mukaan.

RID

Tuote ei ole luokiteltu haitalliseksi RID määräysten mukaan.

ADNR

Tuote ei ole luokiteltu haitalliseksi ANDR määräysten mukaan.

Käyttöturvallisuustiedote

IMDG

Tuote ei ole luokiteltu haitalliseksi IMDG määräysten mukaan.

IATA (Maakohtaista vaihtelua voi olla)

Tuote ei ole luokiteltu haitalliseksi IATA määräysten mukaan.

---

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Säädöstiedot eivät ole kattavia. Muutkin säädökset voivat koskea tätä materiaalia.

Luokitus	:	Ei luokiteltu vaaralliseksi EY-kriteerien mukaan.
Varoitusmerkin kirjaintunnus	:	Varoitusmerkkiä ei tarvita
R-lauseet	:	Ei luokiteltu.
S-lauseet	:	Ei luokiteltu.
EINECS	:	Kaikki komponentit luettelossa tai vapautettu (polymeeri).
TSCA	:	Kaikki komponentit luettelossa.

---

16. MUUT TIEDOT

R-lauseke/-lausekkeet

R38	Ei luokiteltu. Ärsyttää ihoa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
R51/53	Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Käyttöturvallisuustiedotteen versionumero : 1.

Käyttöturvallisuustiedotteen voimaantulopäivä : 05.03.2008

Käyttöturvallisuustiedotteen muutokset : Pystypalkki (|) vasemmassa marginaalissa osoittaa muutoksen aikaisemmasta versiosta.

Käyttöturvallisuustiedotteen koskevat säädökset : Määräys 1907/2006/EY

Käyttöturvallisuustiedotteen jakelu : Tämän asiakirjan tiedot on saatettava kaikkien niiden tiedoksi, jotka voivat käsitellä tuotetta.

Vastuuvapautuslauseke : Tämä informaatio perustuu Shell Yhtymän tietokantojen tämänhetkisiin tietoihin ja on tarkoitettu vastaamaan tuotteen terveys-, turvallisuus- ja ympäristökysymyksiin. Sitä ei pidä käyttää takuuna mistään erityisestä tuotteen ominaisuudesta.